

Yttrande avseende ansökan om tillstånd att bygga och använda kraftledningar mellan Torslunda och Hagby-Ensta-Arninge

Bakgrund

Energimarknadsinspektionen har gett kommunen möjlighet att yttra sig över Vattenfall Eldistributions ansökningar om tillstånd att bygga och använda kraftledning (nätkoncession för linje). Ärendet är uppdelat i två delar, dels en sträcka på cirka 600 meter mellan Torslunda och Hagby, 2021-100816 och dels en sträcka på cirka 6,9 kilometer mellan Hagby, Ensta och Arninge, 2021-100814, i Täby och Upplands Väsby kommuner i Stockholms län. Kommunen har tidigare samrått med Vattenfall Eldistribution om sträckningsalternativ.

Synpunkter

Kommunen är fortsatt intresserad av att få ta del av detaljprojekteringen av ledningarna för att i dialog med Vattenfall kunna diskutera exempelvis val av stolpar och deras placering i detalj för att på så sätt minimera och hantera nya och förändrade intrång i landskapsbilden, kultur- och rekreativmiljöerna, samt värna de ekologiska värdena längsmed sträckan.

Följande information och generella synpunkter lämnas i ärendet.

Förenlighet med utställningshandlingen för kommande översiktsplan

Synpunkterna nedan reflekterar ställningstaganden i utställningshandlingen för kommunens kommande översiktsplan. Utställningen beslutades av kommunstyrelsen den 20 september 2021, § 117. Antagandet av den nya översiktsplanen är planerat att ske i kommunfullmäktige våren 2022.

Natur- och parkområde

Natur- och parkområden ska bevaras och utvecklas. Områden med höga naturvärden ska skyddas. Naturvärden ska inventeras inför all nybyggnation. En skadelindringshierarki ska vägleda beslut för att hantera negativa effekter av nybyggnation och kompensationsåtgärder ska tillämpas.

Skyfallsyta i Löttingelund

Ytorna ska kunna hantera kraftiga regn och översvämningar och ska möjliggöra fördröjning och rening av normala dagvattenflöden. Områden som riskerar att översvämmas vid större regn och avledningsvägar för större vattenvolymer ska reserveras för skyfallshantering och översvämningsskydd. Områden som behövs för en samlad dagvattenrening ska reserveras för ändamålet. Vid planering av dagvattenanläggningar ska hänsyn tas till påverkan på omkringliggande områden och effekter av ett förändrat klimat, exempelvis höjda havsnivåer.

Riksintresset för det rörliga friluftslivet

Områdets värden kan påtagligt skadas av nybyggnation och anläggningar som inte främjar friluftslivet inom oexploaterade delar, bullerstörande verksamheter samt omfattande kalavverkning. Även upphörd jordbruksdrift kan påtagligt skada områdets värden.

Synpunkter på MKB

Det saknas redovisning av hur de nya kraftledningsstolparna i fackverkskonstruktion påverkar landskapsbild inom riksintresset för kulturmiljövården Skålhamra. Det finns inte möjlighet att ta ställning till om den nya kraftledningen orsakar påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövården eftersom det inte finns någon visuell presentation av ledningen/ledningsstolparna i landskapet.

Landskapet mellan Hagby och Karby är öppet, präglat av jordbruk sedan mer än tusen år. Området Hagby – Karby ingår i Runriket, ett antal besöksmål runt Vallentunasjön där runristningar har gjorts tillgängliga med skyltar och guider för att levandegöra vikingatida människors liv. Upplevelsen av landskapsrummet är viktig ur allmän synpunkt.

Kommunen har sedan tidigare framfört att för att skydda landskapsbilden skulle det vara att föredra om ledningarna markförlades i sträckningen Hagby- Karby, någonting Vattenfall avfärdat som ökandes risken för längre avbrott och för kostsamt. Öster om Roslagsbanan får landskapet mer kuperad, skogbetäckt

karaktär där blir inte påverkan på landskapsbilden lika stor av luftledningarna på höga fackverksstolpar.

Ekologiska synpunkter

Kommunen förordar de enbenta gitterstolparna inom skogsområdena då ger en mindre skogsgata vilket gör att mindre skog behöver avverkas.

En föreslagen kompensationsåtgärd är att skapa ett nytt avlägg för timmer som speciellt kommer användas vid skogsavverkningarna när ledningsgatorna ska breddas. Detta kommer även att spara tid och pengar då transportavstånden och administrationen kring att frakta bort timmer minskar.

Kommunen förordar även att riskträd som avverkas avverkas i form av högstubbar vilket skapar en kompensationsåtgärd som gynnar en rik biologisk mångfald.